

Interiors

Pere Duran

El convent de Sant

Josep Brugada

Un matí de diumenge encara de tardor, concretament el dia 6 de desembre de 1987, segons que tinc anotat als dietaris que escrivia aleshores, quan passejava pel Barri Vell, consuetud que practicava sovint com a celibatari empedreït, vaig descobrir que ja no hi havia militars a l'antiga baluerna de Sant Domènec; ja no hi restava ningú que amb males arts, ni amb llenguatge estrany o contundent et pogués barrar el pas als rodals del jardí on els oficials de la milícia havien ostentat una pista de tennis tocant a les restes d'un petit claustre de factura romànica.

Vet ací, doncs, que passejant solitari, amb vocació tafanera i de descobridor, aquell matí assolellat em vaig adonar que també es podia entrar per una porta lateral al recinte de Sant Domènec. No podia desapropiar l'ocasió. Vaig fer grinyolar una vella porta i vaig endinsar-me per les estances de l'antic convent dels dominics. Per un altre esvoranc vaig esmunyir-me a l'interior de la meravella de l'església. No recordo haver-hi entrat mai abans. Quina pena, el presbiteri desballestat amb els finestrals gòtics! Quina magnífica esveltesa despallada!, vaig pensar. Quina llàstima de vidrieres que encara sostenien impertèrrites el pas dels segles, baldament durant tants anys havien deixat traspasar la fredor i les ventades.

En aquell escorcoll furtiu i dominical estava passant una de les millors pàgines del llibre de meravelles de Girona. En algun racó de la nau gòtica, solitària i abandonada, hi deu restar encara la tomba d'un dels dominics més rellevants i sinistres de la història de la casa i de la Corona, fra Nicolau Eimeric. No he sabut mai exactament on reposa aquest gironí, inquietador i excepcional. M'agradaria saber-ho. A dintre l'església i a la resta de l'edifici conventual no hi havia absolutament ningú aquell matí; només percebia el parrupeig elemental d'alguns coloms esparverats, els quals voltejaven esperitats per alguna capella lateral de la majestuositat gòtica de l'església.

Solitari i vagarívol, aquell matí de constitucional avinentesa, discretament, vaig endinsar-me en un dels reduïts intel·lectuals més apassionants de la història cultural i artística de la Girona dels segles XIII i XIV. Val a dir que tampoc podia ni remotament imaginar-me, ai las!, com seria vint anys després aquell mateix espai que llavors escorcollava.

Mentre descobria clandestinament una i altra estança, mentre empenyia una i altra porta, admirava antigues cambres polsoses que havien acobtat la vida conventual, i més recentment la sordidesa de la vida militar. No sé si seria capaç de descriure l'emoció, la passió i la ràbia contingudes que vaig experimentar escorcollant del llarg i del través, de dalt a baix, tota aquella baluerna conventual. Quin tresor! Entre mi em preguntava com havia estat possible tanta desídia, tanta descurança, tanta profanació casernària durant tants anys!

Aquell matí de llum nítida, càlida, quasi hivernal, vaig poder endinsar-me encara més en les pregoneses de la història i l'art de la meua ciutat natal, malmenada per períodes de brega i desamortitzacions, abandonada a la mala jeia dels destins dictats des de la llunyania. Dintre les entranyes del convent de mendicants, se'm revelava una Girona de la qual sabia aleshores poca cosa. He de confessar que, pels designis de la vida, durant la meua joventut vaig descobrir la Girona vella i moltes altres coses de manera absolutament autodidacta. Mai ningú tingué la condícia d'explicar-nos res de la història de la nostra ciutat. Fins als anys del batxillerat, per a mi va ser millor així, ignorar moltes coses de la història de Girona, perquè en les èpoques ja més conscients i cultivades de la meua joventut almenys vaig poder ser jo mateix el descobridor dels secrets de la Girona vella.

Domènec